

Franz Wolf Johann Adolph Rossmann

Disputatio Logica De Univocis

Rostochii: Kilius, 1675

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn730589196>

Druck Freier Zugang

RU phil 1675

Franciscus-Wolf

Johann Adolf Rosman

DISPUTATIO LOGICA.
De
UNIVOCIS,

Quam
AUSPICE DEO,
Consentiente amplissima Facultate Philosophica,
Sub Præsidio

VIRI EXCELLENTISSIMI & CLARISSIMI,
**DN. FRANCISCI
VVOLFII,**

Philos. Magistri, & Log. in Academia
Rostochiensis P. P. Præceptoris ac Fauto-
ris sui æstimatissimi,

Placide Eruditorum disquisitioni sistit

JOHANN. ADOLPH ROSMAN,
Bordesholmo - Holfatus.

AUCT. ET RESP.
IN AUDITORIO MAJORI,
Horis consvetis,
Die 24. Martii Anno 1675.

ROSTOCHII,
Typis JOHANNIS KILII, Acad. Typogr.

DISPUTATIO LOGICA

UNIVERSITÄT

AN DER UNIVERSITÄT

ROSTOCK

DE FRANKFURT

VON

JOHANN ADOLPH ROSMAN

ROSTOCK

SUMME REVERENDO, PERILLUSTRI
ac GENEROSISSIMO DOMINO,
DOMINO

JOHANNI HEN-
RICO KIELMANNO

à KIELMANSECKE,
IN QVARNEBEECK, MARUTHENDORF &
CRONSHAGA DYNASTÆ HEREDITARIO,
CELEBERRIMO SLESWICENSIVM COENOBIO
PRÆPOSITO & CAPITULI ibidem CANONICO,
SERENISSIMO item CIMBRORVM DUCI FELICITER
REGIMEN SLESWICENSE, HOLSATICVMq; TUTANTI

à
CONSILII PROVINCIALIBVS JAM PRIMO,
IN KIEL & BORDESHOLM PRÆFECTO MERITISSIMO.

Evergetæ ac Mecænatæ meo omni cultus
debito ætatem observando,

Felicitatem æternam duraturam.

NON leves, GENEROSISSIME DOMINE, non le-
ves, inquam, sunt causæ, quæ perillustri nomini
tuo philosophicam hanc dissertationem conse-
crandi calcar mihi addiderunt. Ut enim taceam
admirandam, qua artes liberales earumque cultores di-
gnaris, benevolentiam, sicuti ab aliis, ita etiam à me in-
castris Musarum milite hoc, imò majora, deposcentem;
quantum me incitavisse dicam non commerita benefi-
cia, quæ in parentem meam suo modo ad me quoq; per-
sistentia contulisti? Tanta nimirum illa sunt, ut facile
aguo-

agnoscam, consultius mihi esse, tacita eorū veneratione delectari, quam multis verborum ambagibus ista hic repetere. Cum enim facundia ad hoc ipsum præstandum, necessaria destituar, verendum esset, ne ea potius debitis privarem laudum condecoramentis, quam exornarem. Hæc propter justo hîc sum brevior, quippe qui video prolixiorum sermonem in causa futurum, ut gratum animū contestaturus fierem ingratisissimus. Illud tamen non possum non affirmare, GENEROSITATIS TUÆ merita, quæ ex merito me non posse deprædicare, multò minò remunerari, jamjam confessus sum, effecisse, ut me totū ipsi debeam. Debui adeo etiam præsentis studiorum meorum primitias, unde eas in perennaturæ observantiæ meæ monumentum tibi, MAGNE MUSARUM PATRONE, dedicare ex debito volui. Parva quidem res est hoc ipsum munus, utpote cui nec materiæ gravitas, nec accurata ejus explicatio aliquem conciliat splendorem; inter eas tamen, quas hactenus possideo, facile maxima. Cum adeo, quicquid potui, obtulerim, non infirma me spes tenet, fore, ut, quemadmodum tertiæ Monarchiæ Fundator, Alexander Magnus, puriorem aquam à rustico quodam allatam benignè quondam excepit, ita quoq; hoc, licet sit nullius momenti, donum serena fronte acceptetur. Atq; ideo pedem jam figo: DEUM tamen T. O. M. supplicibus prius veneror suspiriis, ut SERENISSIMI PRINCIPIS, Patriæ, omniumque bonorum emolumento quam diutissime vivas, valeas, floreas. Fiet. Dab. Rostochii

SUMME REVERENDI, PERILLUSTRIS
atq; GENEROSISSIMI NOMINIS TUI

Subiectissimus Cultor

J. A. Rosman.

D. D.

§. 1.

Cum de Univocis dissertare stet sententia, nihil prætermittendum esse ducimus, quod huic tractationi aliquam lucem queat affulgere. Quia ergo inter alia etiam hoc promittit ipsa vocis hujus ex derivatione explicatio, methodo in proponendo themate simplici alias usitata insistendo, brevibus hanc præmittere lubet. Descendit autem vox, univocum, à verbo, univoco, quod est compositum, ex adjectivo, unus, & verbo simplici, voco, nihilque aliud significat, quam eadem ratione denomino. Unde vi originationis univocum idem erit, quod eadem ratione denominans vel denominatum.

§. 2. Dicuntur univoca alias *συνώνυμα* vocabulo Græco composito ex particula *σύν* & nomine *ὄνομα*, priori ejus *ο* transeunte in *ω*, posteriori in *υ*; quod in hujus vocis compositis fieri testis est *Scapula in Lex. Græco-Lat. num. m. 1171*. Erunt adeo Synonyma vi vocis nihil aliud, quam connominantia i. e. plura inferiora simul denominantia, vel connominata; ex usu tamen loquendi plus important, cum idem sint, quod eadem ratione connominantia vel connominata. Et hoc modo sumpta cum univocis demum æque late patent. Quin interdum *ὄνόματα* in significatione convenire cum univocis constat ex *Arist. l. 7. metaph. c. 9*. Licet enim hæc vox communiter vertatur per æquivoca, in loc. cit. tamen reddendam esse per univoca probatur ex eo, quod ibi inter alia affirmet Philosophus, genitum, & id, à quo, semen proficiscitur, esse *ὁμώνυμον*. Hoc vero esset aperte falsum, si *ὁμώνυμον* aliam ab univoco significationem hic obtineret, & per æquivocum explicari vellet. *Vid. plura hac de re apud B. Stal. Reg. Phil. p. 2. disp. 2. Reg. 3.*

A

§. 3. Tri-

§. 3. Triplex alias apud Auctores invenitur univocorum sive *ἑνωχῶν* acceptio. Alia enim dicuntur univoca seu synonyma. Grammatica, alia Rhetorica, alia Logica. Grammatica sunt duo vel plura vocabula unam rem significantia; qualia constat esse voces; Ensis & gladius. Rhetorica vocantur phrasæ minimam duæ idem significantes. Logica quid sint, in subsequendis videbitur. In iis quippe, missis ceteris tanquam ab hoc loco alienis, præsens nostra occupabitur disputatio.

§. 4. Dari talia univoca luculenter patefcet ex subsequendis argumentis. Primum erit hoc: Si dantur nomina significantia aliquam rationem pluribus communem in eadem significatione, sequitur dari univoca. Atqui dantur nomina significantia aliquam rationem pluribus communem in eadem significatione. E. sequitur dari univoca. Connexio Majoris clara est, cum antecedens sit ipsa univocorum definitio. Jam data definitione necessario dabitur definitum; ratio hujus, quia non possumus scire, quid res sit, nisi antea constet eam esse. Non cognitio enim nulla est scientia, adeoque nec definitio. Minor pluribus poterat probari exemplis, videtur autem vel unicum sufficere. Animal igitur E. G. est vox significans rationem aliquam, nempe animalitatem, communem pluribus, puta homini & bruto, & quidem in eadem significatione. Notat quippe animalitas nihil aliud, quam rationem aliquam per actum intellectus ab inferioribus abstractam, quæ actui dicto corpus animatum sentiens absque differentiis specificis inferiorum repræsentat. Ex hoc autem, quod ab inferioribus, homine & bruto, ratio illa abstrahatur, patet, eam esse illis communem; alias enim non potuisset ab iis abstrahi; Ex eo vero, quod nil aliud repræsentat, quam corpus animatum sentiens, merito concluditur, esse communem homini & bruto in eadem significatione. Secundum est: Si dantur prædicabilia, etiam dantur univoca. Atqui dantur prædicabilia. Ergo etiam dantur univoca. Majoris consequentia probatur; quia inter alia requiritur ad prædicabilia, ut univoce prædicentur: Jam nihil potest univoce prædicari, nisi sit univocum in ordine ad sua inferiora, de quibus prædicandum est. Necessario igitur ipsa prædicabilia debent esse univoca. Si vero sunt univoca, iis datis dabuntur univoca. Minorem concedunt Logici communiter omnes, idque propterea, quod usus prædicabilium per totam ferme Logicam se extendat.

§. 5. Esse

§. 5. Esse autem Univoca considerationis Logicæ, §. 3. subd
innuimus, & jam ulterius probaturi ita argumentamur: Ad quam
disciplinam pertinent prædicamenta & prædicabilia, ad eandem
etiam pertinent univoca. Atqui ad Logicam pertinent prædica-
menta & prædicabilia. E, ad Logicam etiam pertinent univoca.
Major est perspicua, cum doctrina de univocis sit summe necessaria
ad prædicamenta & prædicabilia; ita quidem, ut nihil possit in præ-
dicamento aliquo collocari, vel inter prædicabilia referri, nisi ex
hac doctrina perspectum sit illud esse univocum. Minor, quantum
ad id, quod dicat, prædicabilia pertinere ad Logicam, non videtur
probatione indigere, cum illud vix ab ullo negetur: quantum vero
ad alterum, quo ad eandem referenda esse prædicamenta vult, statu-
minatur, tum quod necessaria sint ad finem Logicæ obtinendum,
tum quod prædicamentum sit nihil aliud, quam dispositio secun-
dum genera, species, individua & differentias. Hæc autem non po-
test in ulla alia disciplina considerari quam in Logica. Unde etiam
Excellentissimus D. Calovius, quatenus secundum dispositionem præ-
dictam Substantia & Accidens considerantur, tractationem de iis à
metaphysicis abesse vult in *part. spec. Metaph. div. art. 2. c. 1.* Ma-
net igitur firmum, in Logicis debere pertractari univoca, utpote di-
recte eo pertinentia, & quidem in parte prima, ubi agi solet de ter-
minis. Est enim omne univocum aliquis terminus, & quidem con-
cretus, cum concreseat ex eo, quod habet univocationem, & ex uni-
vocatione ipsa.

§. 6. Cum autem terminorum alii sint notiones primæ, alii
secundæ, notandum, vendicare univoca aliquem sibi locum inter no-
tiones secundas. Has alii volunt esse conceptus secundos primis su-
peradditos, alii nomina primis superimposita. Licet prior senten-
tia non sit absurda, eligimus tamen hac vice posteriorem. Sunt
autem notiones secundæ in triplici differentia: Aliæ sunt Gramma-
tica V. G. masculinum, foemininum &c. Aliæ Rhetoricæ V. G.
tropus figura &c. Aliæ Logicæ, inter quas referendum est univo-
cum, de quo in præsentia.

§. 7. His expeditis, univocorum definitio subnectenda esset;
verum cum illa ipsa ita sint comparata, ut non satis commode unica
definitione generali queant explicari, lubet imitari *Aristotelem*, qui

videns, quantitatem in sua latitudine non posse apte una definitione exprimi, divisionem ejus ipsis definitionibus praemittere non dubitavit *lib. Categ. c. 6.* adeoque univoca prius distinguemus, postea ea definituri.

§. 8. Sunt autem univoca vel univocantia vel univocata. Univoca univocata subdividuntur in essentialia & accidentalia. Deinde à nonnullis univoca dicuntur vel esse participata vel participantia; de quibus fusius in subsequentiis erit agendum.

§. 9. Univoca univocantia sunt nomina, quae significant rationem sive naturam aliquam pluribus communem in eadem significatione. E. G. vox, homo, est univocum univocans, cum sit nomen significans naturam aliquam, nempe humanam, communem pluribus, Petro, Paulo, Johanni &c. in eadem significatione: Petrus enim est homo, Paulus ac Johannes pariter, & quidem ita, ut nemo ex his sit magis vel alia ratione homo, quam alter. Dicitur autem univoca univocantia esse nomina, quae significant, ut indicetur, haec nomina secunda aequae ac prima sua objecta significare. Objecta illa sunt naturae communes pluribus in eadem significatione; quae sane non insunt nominibus illis nisi significative; unde etiam univoca univocantia univoca signi vocitari solent. Porro cum objecta univocorum univocantium in illorum definitione ponantur, videri poterat hoc ipso peccari, dum non sunt iis essentialia. Sciendum adeo, habitudinem, quam haec nomina ad objecta sua dicunt, esse de essentia eorum, eamque non posse exprimi, nisi ipsa objecta definitioni inserantur. Alias hic notandum venit, convenire univoca univocantia & aequivoca aequivocantia, quod utraque sint nomina; differre contra, quod, sicut illa significant naturam aliquam pluribus communem in eadem significatione, ita haec talem naturam non significant. V. G. vox canis in ordine ad animal latrabile & fidus est aequivocum aequivocans, &, quatenus tale, non significat naturam pluribus illis communem in eadem significatione. Notat enim nihil aliud, quam animal latrabile; tale vero solum illud animal terrestre est, non itidem fidus. Unde illi nomen canis tantum est commune non natura per illud denotata.

§. 10. Licet autem, uti ex dictis constat, univocum univocans & aequivocum aequivocans sint virtualiter contradictoria, cum
unum

unum per negationem alterius explicetur; non tamen implicat, & equivocum equivocans univocum univocans esse. Videtur quidem prima fronte hoc assertum impingere in communissimum illud principium Philosophicum: Impossibile est idem simul esse & non esse, verum omnis difficultas jugulabitur, si notaverimus, equivocum equivocans non respectu eorundem, sed diversorum inferiorum, esse univocum & equivocum. E. G. vox, homo, est equivocum equivocans respectu hominis veri & ficti, univocum vero univocans respectu suorum individuorum: Regula enim adducta tantum vult, aliquid non posse idem simul esse & non esse ad idem i. e. cum eodem respectu, bene tamen cum diverso. Facit nobiscum Thom. Summ. Theol. part. 1. *Quest. 13. art. 5.* dicens: *Omne equivocum reducitur ad univocum, nempe ratione predicationis, ut ipse explicat. Nam si hoc nomen canis equivoce dicitur de lacrabili & marino, oportet, ut de aliquibus dicatur univoce sc. de omnibus lacrabilibus.*

§. II. Tandem hoc loco non est prætermittendum, quod ad univoca univocantia in genere non requiratur, ut sint universalia. Naturam quidem si consulas, quæcunque univoca univocantia universalia esse deprehendes. Quod si vero ad mysterium SS. Trinitatis oculos converteris, univocum quoddam singulare habebis. Vox, DEUS, enim respectu trium personarum, Patris, Filii, & Spiritus Sancti, est univocum univocans, cum significet naturam, puta divinam, communem, sine tamen sui multiplicatione, pluribus, tribus personis, in eadem significatione. Unde univocum singulare erit nomen significans naturam absque sui multiplicatione pluribus communem in eadem significatione.

§. 12. Univoca univocata sunt, quorum nomen est commune & ratio Substantiæ secundum illud nomen. *Arist. Tom. 1. c. 1. de Antepred.* E. G. Homo & brutum sunt univoca univocata, quia habent nomen commune, quod est vox animal, itemque rationem, substantiæ per hoc nomen denotatam; tam enim homo quam brutum est corpus animatum sentiens; at corpus animatum sentiens est ratio substantiæ per nomen animal significata. Ne vero hæc non satis intelligantur, observandum (1.) quando dicitur in definitione data, quorum nomen est commune; per nomen commune intelligi illud, quod habet eadem accidentia Grammatica, V. G. idem

genus, eandem syllabarum quantitatem &c. Ratio, quia alias non esset una vox, sed revera plures; quomodo E. C. propago, quatenus de vitibus & posteris enunciat, non est nomen commune, cum diversam syllabarum quantitatem agnoscat. (2.) Per rationem Substantiæ non designari Substantiam, quæ contradistinguitur Accidenti; dantur quippe etiam univoca univocata Accidentalia; hæc autem nullo modo possunt participare naturam aliquam communem, quæ sit substantia; sed potius, ut *Excell. D. Bechm. in Instit. Log. l. 1. c. 4.* & alii volunt, essentiam seu quidditatem, quæ substantia vocari videtur, quod in textu Græco *Aristot. h. l. sit σοία*, vox substantiam & essentiam indifferenter notans. (3.) per verba, secundum illud nomen, significari, non sufficere ad univoca univocata, si obtineant idem nomen, & quamcunque rationem Substantiæ eandem, sed requiri ad ea, ut habeant rationem Substantiæ per nomen commune denotatam. Si enim prius sat esset ad univoca univocata constituenda, æquivoca æquivocata quatenus talia forent univoca. E. G. *fidus* & *animal latrabile* sunt æquivoca æquivocata in respectu ad vocem, *Canis*, futura autem essent univoca, si ad ea non plus requireretur, quam habere idem nomen & eandem naturam; quatenus enim sunt æquivoca, commune iis est nomen, *Canis*, communis pariter natura, nempe corporis. Verum, quid absurdius, quam æquivoca æquivocata manente eodem æquivoco æquivocante esse univoca? Est igitur indubitatum ad univoca univocata necesse esse, ut habeant essentiam per nomen sibi commune denotatam. Sunt autem nomina communia univocis univocatis in duplici differentia; aliis experimentibus totalem inferiorum essentiam, ut vox, homo, essentiam individuorum humanorum; aliis designantibus partem essentiae inferiorum, ut animal respectu hominis & bruti. Patet adedò nomine univocorum univocatorum non tantum dignanda esse ea, quæ adæquatam, sed etiam quæ inadæquatam essentiae identitatem habent. Conveniunt autem univoca univocata & æquivoca æquivocata in hoc, quod utraque habeant nomen commune; differunt, quod æquivoca æquivocata naturam eandem per nomen sibi commune expressam non, univoca univocata contra agnoscant.

§. 13. Univoca univocata essentialia sunt, quæ habent nomen commune eandemque rationem per nomen illud denotatam, quæ

quæ utrisque est essentialis. Essentiale alicui rei censetur, quod in
ejus cognitione primo concipitur; primo autem illud in rei cog-
nitione concipi dicitur, quo cognito intellectus acquiescit, nec ad
priora in ea recognoscenda tendit, cum videat non posse rationem
à priori inveniri, cur hoc rei competat. Sic V. G. natura animalis
tam in homine quam in bruto primò concipitur, adeoque erit iis es-
sentialis. Quia autem præter eam participant quoque nomen, quo
exprimitur, nempe *re animal*, patet, quod univoca univocata essen-
tialia rectè dici possiat.

§. 14. Univoca univocata accidentalia sunt, quæ habent
commune nomen & eandem rationem nomine illo designatam,
quæ tamen iis accidit. Accidere dicitur rei, quod quasi ad eam ca-
dit, sive extra essentiam ejus esse ab intellectu cognoscitur. Sic E. G.
natura, quam nigredo dicit, intelligitur esse extra essentiam mone-
dole & corvi, ac id propter iis accidere dicitur, nisi, quatenus nigra
sunt, considerentur; Sic enim nigredo est de essentia illorum. Cum
autem à natura illa inhærente etiam vocentur nigre dictæ aves; pa-
tet illas esse univoca univocata accidentalia; habent enim idem no-
men & eandem naturam, quam nomen illud exprimit, quæque iis est
accidentalis. Conveniunt univoca univocata essentialia & Acciden-
talia per omnia, nisi quod illa naturam participant sibi essentialem,
hæc accidentalem.

§. 15. Univoca participata dicuntur esse naturas illas commu-
nes, quæ per univoca univocantia significantur. Sic natura huma-
na est univocum participatum, quia per nomen homo, quod est u-
nivocum univocans, exprimitur. *Francisc. de Oviedo Tom. 2. Cur-
sus Philos. Contr. 1. metaph. punct. 1.* Hæc univoca vocat univocan-
tia, quod tamen non simpliciter est admittendum. Uti enim in
superioribus videre est, ad univocum univocans requiritur, ut sit
nomen; at vero hujusmodi non est nomen. Distinguendum adeo
inter univocum univocans formaliter & fundamentaliter tale:
Quod est formaliter tale, supra est definitum: illud vero, de quo
h. l. agitur, est fundamentaliter tale, cum sit fundamentum, cur
intellectus univocum formaliter univocans esse voluerit. Dicun-
tur autem univoca ista participata, quia ab univocis participantibus
participantur.

§. 16. Ex

§. 16. Ex his fuit univoca participantia esse, quæ naturam illam communem participant. E. G. Homo & brutum dicuntur univoca participantia, quia naturam communem, quam vox animal norat, habent. Vocat hæc *Franc. de Opiedo l. c.* univoca univocata; ubi iterum non potest intelligere univoca formaliter univocata; ab illis enim univoca participantia ita distinguuntur, ut, sicut illa habent nomen commune, & naturam per illud denotatam; ita hæc solam naturam participant: Intelliget igitur univoca fundamentaliter univocata.

§. 17. Cum autem nullam eorum, quæ sunt, excepta causa prima, habeat esse suum à se, & non potius ab alio, univoca pariter causam Efficientem agnoscent. Est autem causa illorum Efficiens intellectus, qui, sicuti rebus nomina prima imposuit, ita quoque nominibus primis secunda superaddidit. Vocantur hinc nomina secunda accidentia rationis, cujusmodi etiam sunt univoca. Non autem existimandum, illa esse Accidentia rationis ratiocinantis; sic enim essent non - Entia; sunt enim potius accidentia rationis ratiocinata, quia propter certum aliquod fundamentum esse aliquod per intellectum acceperunt.

§. 18. Causa finalis, cur sint, est, ut inserviant cognitioni prædicabilium & prædicamentorum. Ita autem ei inserviunt, ut futura esset illa manca, imò fere nulla, si hæc doctrina tolleretur. Quod enim est vel ad prædicabilia vel ad prædicamenta referendum, univocum esse debet. An autem tale sit, non potest sciri nisi præsupposita univocorum notitia. Elucet adeo singularis harum notionum necessitas. Cum enim sine iis prædicamenta & prædicabilia, uti dictum, nequeant recte intelligi; illis autem non recte intellectis, nulla enunciatio, demonstratio, definitio, divisio, legitimo modo possit formari, patet, doctrina de univocis ignorata, totius analyticæ accuratam cognitionem desideratum iri.

§. 19. Hæc de univocis in genere pertractatis sufficiant; jam specialiora consideraturi, quærimus, num detur quoddam univocum univocans respectu DEI & creaturæ, substantiæ & Accidentis? Nos affirmamus quæsitum, cum, ut ex subsequenti quæstione patefcet, Eus arbitremur respectu dictorum univocum univocans esse. Rejicit quidem nostram sententiam *Pet. Hurt. de Mendoza*, quæstionem

nem tamen propositam ad hunc *part. 1. disp. Log. 9. Sect. 4. subj. 6.* concedens quosdam conceptus attributorum DEI univoce convenire cum creaturis, ut rationem voluntatis, justitiæ &c. & principium, activum esse univocum respectu Substantiæ & Accidentis.

§. 20. His præmissis, porro quærimus, quomodo Ens sese habeat ad DEUM & creaturam, substantiam & Accidentis? Quæ quæstio ut eo melius intelligatur, in antecessum notandum, Ens sumi dupliciter: (1) participialiter (2) nominaliter. Ens nominaliter acceptum solam essentiam rei significat. Participialiter vero sumptum essentiam & existentiam simul. Posterior entis acceptio est hujus loci. Quæritur adeo, quomodo Ens participialiter acceptum se habeat ad dicta inferiora? Et quidem triplex hic potest esse respondendi modus: (1) dici potest, quod se habeat ad inferiora, sua ut analogum analogans, (2) ut æquivocum æquivocans, (3) ut univocum univocans. Pro prima sententia stant *Franc. Murcia, part. 1. curs. phil. disp. 2. quæst. 1. super Antepæd. Scheib. in Metaph. l. 1. c. 2. tit. 3. Art. 3. § 1. 2. cap. 3. tit. 5. p. 7. Thom. sum. Theol. part. 1. quæst. 13. art. 5.* Quin Murcia l. c. vocat eam communem Thomistarum sententiam. Secundam fovere quendam, nomine Aureolum, Auctor est Murcia l. c. & alium, Rabbi Mosen, ex Thoma testatur *Scheibler. lib. 2. cap. 3. tom. 5. p. 2.* Tertiam adstruunt *Franc. de Oviedo tom. 2. Curs. Phil. Controv. 1. metaph. p. 8 Fulgent. Schaubert in Controv. Phil. l. 1. contr. 7.* Qui ibidem quoque affirmat, secum sentire Scotum, ejusque Assieclas omnes. Et hanc ultimam, uti §. præced. indicavimus, cum videatur ceteris veritati conformior, nostram facere non dubitamus.

§. 21. Ne autem sine ratione hoc statuere videamur, argumentamur pro assertionem nostram stabilienda. (1) Quicquid est nomen significans rationem aliquam pluribus, DEO & creaturæ, Substantiæ & Accidenti communem in eadem significatione, illud respectu illorum est univocum univocans. Atqui Ens est nomen significans rationem aliquam pluribus, DEO & creaturis, Substantiæ & Accidenti communem in eadem significatione. E. Ens Respectu illorum est univocum univocans. Majorem firmat Regula illa Topica: Cui competit definitio, ei competit & definitum. Cum enim illi, de quo in majore sermo est, tribuatur definitio univoci univocantis certorum univocatorum, ipsi quoque vi hujus Regulæ re-

R

Et tri-

ac tribui potest ipsum definitionis illius definitum nempe univocum univocans eorundem univocatorum. Minor probatur, quantum ad id, quod Ens sit nomen, quia est vox significans ex impositione absque tempore, cujus nulla pars significat separatim, & quæ cum verbo est, erat, vel erit, significat verum vel falsum. Hæc enim juxta ipsum Aristotelem nominis est definitio, ex cujus participatione aliquid nomen dicitur. Quod vero sit nomen significans rationem aliquam dictis inferioribus communem, constat ex §. præced., ubi dictum, Ens participialiter acceptum significare essentiam existentem; Hæc quippe est ratio, quæ DEO & creaturæ, substantiæ & accidenti communis, & quidem in eadem significatione, cum, sicuti DEUS, ita reliqua omnia revera existant, nihilque revera existat, nisi cui est essentia existens. (2) Aut Ens est æquivocum æquivocans respectu dictorum inferiorum, aut univocum univocans. Atqui non est æquivocum æquivocans respectu dictorum inferiorum. Ergo est univocum univocans. Major est certa, cum æquivocum æquivocans, & univocum univocans sint virtualiter contradictoria, uti probatum est §. præced. 10. Inter talia autem nullum datur medium. Minor constat, quia æquivocum æquivocans est nomen, quod non significat rationem aliquam pluribus communem in eadem significatione. At tale nomen non est Ens, cum potius designet naturam inferioribus suis communem in eadem significatione, uti antea dicta considerantem non poterit latere.

§. 22. Ex quibus arbitror veritatem thesæos nostræ non mediocriter elucere. Ut tamen clariori adhuc exsplendescat jubare, diluemus argumenta, quæ ab Adversariis passim proferuntur. Illi igitur, qui pro æquivocatione Entis in ordine ad DEUM & creaturam, Substantiam & Accidentes, militant, existimant, quod Ens sit nomen aliam naturam significans in DEO, quam creaturâ, substantiâ, quam Accidente, indeque hujusmodi neclunt contra nos argumentum: Si Ens est nomen, aliam naturam designans in DEO quam creaturâ, in substantiâ quam Accidente, sequitur, quod respectu eorum sit æquivocum æquivocans & non univocum univocans. Sed prius est verum. Ergo & posterius. Connexio majoris est aperta, quia nomen, Ens, h. m. inferioribus est commune, non tamen significat naturam in iis eandem, sed diversam. Ast tale nomen

nomen est æquivocum æquivocans, uti notum. Prius probant
(1) quoad id, quod Ens aliam naturam designet in DEO quam
creatura, quia in DEO exprimit essentiam existentem infinitam, in
creatura vero finitam. (2) quoad alterum, quod aliam rationem
notet in Substantia, quam accidente, ex *Aristotele*, qui 7. *Metaph. c. 1.*
inquit: *Cetera (Accidentia) entia dicuntur, quia Entia vere talis*
(Substantiæ) *quædam sunt quantitates, quædam qualitates, quæ-*
dam passiones, quædam aliquid aliud tale. Hinc inferunt: Si Ac-
cidens per hoc dicitur Ens, quia Substantiæ dicto modo inest, Sub-
stantia vero, quia existit, sequitur Ens aliam naturam significare in
Substantia quam Accidente. Ratio consequentiæ, quia in substan-
tia exprimit simpliciter essentiam existentem; in Accidente vero es-
sentiam existentem in alio. Verum his non obstantibus manebit as-
sertio nostra facta tecta. Negamus quippe prius utpote veritati non
consentaneum. Ad priorem partis ejus probationem dicimus, eam
esse falsam, cum Ens, uti hic spectatur, non significet naturam ex-
istentem finitam vel infinitam, sed talem, quæ ab utraque illa præ-
scindit. Probatur hoc, quia, si dicam: Datur Ens; nihil aliud in-
tellectui nostro repræsentatur, quam aliquid, cui est essentia existens.
Natura igitur, quam significat Ens, non est essentia existens finita
vel infinita, sed essentia existens sine addito. At vero hæc neutram
ex illis includit, & tam DEO quam creaturæ competit: Unde Ens
significabit naturam in iis eandem. Posteriolem partis prioris pro-
bationem pariter rejicimus. Notandum igitur ad accuratiorem
loci ex *Aristotele* adducti intellectionem (1) Philosophum ibi non
agere de Substantia & Accidente absolute, sed respective, comparan-
do illa inter se. (2) dicere Substantiam Ens vere tale secundum ex-
cellentiam, quia ex illa consideratione constabat, Substantiam longe
nobiliolem existentiam habere accidente (3) per illa verba, *quia*
Entis vere talis quædam sunt quantitates &c. cum non exprimere
voluisse rationem à priori, cur Accidens sit, & dicatur Ens; illa e-
nim est essentia existens in Accidente participata; sed potius ratio-
nem à posteriori sive conditionem, sine qua Accidens non possit esse,
nec dici Ens. Si enim non esset in Substantia, plane non esset, cum
Accidentis esse sit inesse; si vero non esset, non posset dici Ens, ne-
que naturam, quam ens dicit, possidere, cum Ens sit, quod existit.

Unde ultro fluit, quid sit respondendum ad id, quod Adversarii ex loc. cit. colligunt. Limitandum simpliciter h. m. est. Si Accidens absolute consideratum dicitur Ens per hoc, quia Substantiæ dicto modo inest, tanquam per rationem à priori, Substantia vero, quia existit, sequitur &c. Sic enim prius falso affirmabitur; uti ex dictis clarum est.

§. 23. Præcipuo argumento, quo æquivocatio entis in ordine ad inferiora sua probari posse videbatur, sublato, non reperio sententiæ illius Favoribus aliquid alicujus momenti adhuc superesse, quod contra nos urgeant. Cum Analogiæ Entis respectu Dei & creature, Substantiæ & Accidentis, propugnatoribus igitur deinde nobis res erit. Hi inter alia inæqualitatem aliquam esse in natura, quam ens significat, & hinc ens minus recte univocum univocans vocitari, contendunt. Unde argumentantur: Quodcunque nomen significat naturam inæqualiter respicientem inferiora sua, illud respectu illorum non est univocum univocans. Atqui Ens significat naturam inæqualiter respicientem inferiora sua. E. Ens respectu eorum non est univocum univocans. Majorem volunt stabilitam ex eo, quod natura, quam univocum univocans denotat, debeat esse plane eadem: At natura, quæ inæqualiter respicit inferiora, non est plane eadem, cum in se aliquam contineat inæqualitatem. Minorem probant h. m. Si natura, quam ens notat, prius contrahitur ad DEUM, quam creaturam, substantiam, quam Accidens, sequitur, quod Ens significet naturam inæqualiter respicientem inferiora sua. Atqui prius est verum. Ergo & posterius. Connexio majoris patet, quia, quæ natura per prius contrahitur ad unum inferiorum, per posterius ad alterum, illa per prius & posterius inferiora illa respicit. Per prius autem & posterius respicere est inæqualiter respicere. Prioris veritatem, quantum ad id, quod dicat: Ens prius contrahi ad DEUM quam creaturam, arcessunt ex eo, quod creatura dependeat à DEO in esse & cognosci. Inde concludunt, pariter cognitionem, qua natura per nomen Ens significata restringitur ad creaturam, dependere ab ea, qua ad DEUM contrahitur, adeoque illam necessario supponere; quantum vero ad alterum, quod vult, Ens prius contrahi ad substantiam quam Accidens, probant, quia proximius Ens respicit differentia substantiæ, perfectas, quam Accidentis, inaleitas, & id

& id propter etiam prius contrahit. Quibus instantibus, non potest negari, naturam, quam Ens notat, prius contrahi ad DEUM quam creaturam, substantiam, quam Accidens. Ut autem hæc omnia aliquam probabilitatis speciem præ se ferant, non tamen infringunt entis univocationem. Quod ut pateat, argumenta hæcenus proposita erunt examinanda. Et quidem Majorem primi argumenti h. m. limitatam: Quodcumque nomen significat naturam EX SE inæqualiter respicientem inferiora sua, illud &c., mittimus, quicquid de veritate ejus sit, respondentes ab minore illius negando. Consequenti majoris Syllogismi in hujus probationem positi limitationem majori prioris argumenti additam, & in minore ejus repetendam inserimus, ut sic ipsa præcedentis syllogismi minor conclusio fiat argumenti eam probaturi: Unde tota major erit talis. Si natura, quam Ens notat, prius contrahitur ad DEUM, quam creaturam, substantiam, quam Accidens, sequitur, quod Ens significet naturam EX SE inæqualiter respicientem inferiora sua. Et sic consequens merito negamus, cum ex antecedente hoc tantum sequatur, quod ens significet naturam per differentias contrahentes inæqualiter inferiora respicientem; id quod etiam in probatione hujus propositionis tantum evincitur. Sicut enim differentia illæ faciunt, ut per prius ad Deum & substantiam, per posterius ab Creaturam & Accidens natura, quam Ens notat, contrahatur, sic quoque facient, ut inferiora sua inæqualiter illa natura respiciat. Fatemur adeo, utique inæqualia entia esse DEUM & creaturam; DEUM esse Ens independens, infinitum, creaturam dependens & finitum, dicimus tamen, omnem inæqualitatem, quæ hic animadvertitur, non in naturam per nomen Ens designatam, sed in differentias, per quas contrahitur, redundare. Si enim quæras, quare DEUS est nobilior Ens, quam creatura? non recte Respondetur; quia est Ens, sed quia est tale Ens sc. independens & à se, creatura vero dependens & ab alio. In substantia & accidente par est ratio. Deinde poterat prius falsitatis argui; Licet enim Ens à parte rei per prius sit in DEO & substantia, quam in creatura & accidente, quia tamen hinc alia quadam ratione consideratur, nempe ut est ab his inferioribus per actum intellectus abstractum & vicissim ad ea contrahendum, non necessario prius ad DEUM quam creaturam, substantiam quam Accidens contrahitur, sed æque im-

interiora potest restringi. Hoc ut videas, nota, quod contractio entis sit actus intellectus, quo illud ad aliquod inferius limitatur: Quando igitur Ens contrahendum est ad DEUM & creaturam, duo erunt tales actus; alter, quo ad DEUM, alter, quo ad creaturam determinatur; hic vero non dependet ab illo, uti male supra in probatione rejecti prioris fuit assertum, quia cum non necessario supponit, neque influxum aliquem ab eo habet; unde pro arbitrio intellectus nunc prior nunc posterior potest esse illo. Quod possit esse prior isto, patet, quia intellectus per hunc Ens potest ad creaturam contrahere, antequam id ipsum per illum ad DEUM contrahat. Quia igitur contractio, qua Ens ad creaturam contrahitur, nunc potest esse prior altera, qua ad DEUM determinatur, nunc hæc posterior illa prior esse potest, clarum est, Ens æque immedite ad DEUM & creaturam posse restringi. Idem de substantia & Accidente sentiendum. Ex eo, quod supra dictum, creaturam à DEO in esse & cognosci dependere, nihil aliud fuit, quam cognitionem, qua creatura cognoscitur, simul etiam terminari ad DEUM tanquam creatorem. Quin, si ex eo sequeretur, aliam esse cognitionem DEI, qua cognoscitur ut Creator, aliam creaturæ, illamque hæc esse priorem, nondum tamen esset probatum, ens prius contrahi ad DEUM quam creaturam, cum illæ cognitiones nondum Ens contrahant. Antecedunt quippe abstractionem Entis, quia ante illam DEUM creaturamque intellectui repræsentant, qui rationem aliquam communem, quæ vocatur Ens, ab iis abstrahit: Unde etiam antecedent actus Ens vicissim ad inferiora per differentias constitutivas contractivos. Ad alterum, quo dicebatur perfectitatem proximius respicere Ens, quam inaleitatem, adeoque etiam illud prius contrahere; respondemus, non sequi; quia perfectitas proximius respicit Ens, quam inaleitas, etiam illud prius contrahit; Ratio negationis est, quod perfectitas non contrahat ens, sed potius intellectus per certum aliquem actum, uti ex ante dictis constat.

§. 24. Primum argumentum, quo inæqualitatem aliquam univocationis destrudricem in natura, quam Ens dicit, probare satagunt Antagonistæ, postquam refutavimus, secundo loco ponimus hoc, quod eundem in finem ab iis fabricatur: Si natura per nomen Ens denotata habet capacitatem, qua per prius potest contrahi ad DEUM

DEUM, & aliam, qua per posterius potest determinari ad creaturam, sequitur, naturam illam in se continere aliquam inæqualitatem. Atqui natura per nomen Ens denotata habet capacitatem, qua per prius potest contrahi ab DEUM, & aliam, qua per posterius potest determinari ab creaturam. E. Sequitur naturam illam in se continere aliquam inæqualitatem. Majoris connexio est aperta, cum inæqualitas aliqua ex tali distincta capacitate non possit non oriri. Minorem probant, quia natura per nomen Ens designata per prius ad DEUM contrahitur; E in ea sit necesse est capacitas ad talem contractionem; it. per posterius ad creaturam. E. etiam ad eam capacitas in dicta natura erit. Ut autem hujus argumenti falsitas demonstraretur, negamus minorem. Et quidem, si Adversarii existiment, capacitatem, qua Ens per prius possit contrahi, & aliam, qua per posterius, distinctas ab ipsa indifferentia Entis ad contrahendum, in natura entis ut sic esse, plane absurdi sunt, cum ne unica quidem capacitas h. m. in ea reperiatur. Quod si tamen velint talem capacitatem esse ipsam indifferentiam Entis ab contrahendum, uti omnino videntur velle, non duplex in natura per nomen Ens significata est capacitas, qua ad inferiora possit contrahi, sed una tantum. Hoc constat ex eo, quod non distinguatur formaliter à ratione Entis abstracta. Ad hæc est una. E & capacitas. Eam non distingui formaliter à ratione Entis abstracta, probatur, quia ex eo præcise dicta ratio, quod concipiatur à DEO & creatura, substantia & Accidente præscindere, indifferens est, ut contrahatur ad quodcumque ex his inferioribus; hæc vero indifferentia est ipsa illa capacitas juxta ante dicta. Respiciunt autem hanc capacitatem diversæ contractiones, nempe quæ sunt per prius & posterius; & aliquam gignunt inæqualitatem. Ut adeo, quæ hîc cernitur inæqualitas, illa non insit dictæ capacitati, sed ex diversitate contractionum oriatur. Probatio minoris tantum evincit, naturam, quam Ens dicit, habere unam capacitatem, quæ est indifferentia ad contrahendum, qua possit contrahi per prius & posterius, utpote quæ duplici illi contractioni sufficit, ut ex prioribus evidens est. Cum itaque una tantum sit capacitas s. indifferentia in natura per nomen Ens significata, & quidem cum natura illa identificata, manebit dicta natura sine inæqualitate, adeoque nomen Ens, quod eam denotat, univocum univocans.

§. 25. *Pet. Hurtad. de Mendoza part. 1. diff. Log. 9.* in natura per nomen Ens expressa inæqualitatem aliquam esse, probare nititur ex ejus transcendentia. Verum cum concedat in natura hac quatenus abstracta non plus includi inferiora, quam in conceptu animalis homo & leo, & in ea h. m. considerata nullam inæqualitatem agnoscit, nolumus cum ipso nobis non adverso manus conferre. Sufficit quippe, ut Ens sit univocum univocans, si natura per illud significata in statu abstractionis ab inæqualitate sit libera, cum si in statu contractionis talem agnoscat, illud vel ex differentiis contractibus oriatur, sicuti ex refutatione argumentorum priorum videtur esse, vel ex alio aliquo naturæ huic secundum se consideratæ extrinseco.

§. 26. Atque sic puto satis apparere, nullam in naturâ per Ens ut sic significatâ esse inæqualitatem, adeoque ex hoc capite Adversarios nihil contra nos posse obtinere. Aliunde tamen adhuc univocationem Entis labefactare laborant; dum ita ratiocinantur: Quodcunque nomen est univocum univocans, illud est genus respectu suorum inferiorum. Atqui Ens est univocum univocans. Ergo Ens est genus respectu suorum inferiorum. Conclusionem dicunt esse absurdam, quia juxta illam daretur genus super genera generalissima. Majorem probant, quia genus univoce participatur à suis speciebus, adeoque est univocum univocans. Minorem ex hypothesis nostra assumunt. Ast quis non videt, majorem esse falsam? Ejus probatio nihil aliud evincit, quam genus esse univocum univocans; at confirmare debebat solum genus esse univocum univocans ad adstruendum majorem universaliter veram esse. Non autem ita esse veram illam constat, quia species, differentia, proprium & Accidens etiam sunt univoca univocantia; quin etiam datur univocum univocans singulare juxta §. nostram II. Deinde totum argumentum salva veritate posset concedi, in quantum affirmat Ens esse genus respectu Substantiæ & Accidentis. Quicquid enim est prædicabile de pluribus specie i. e. quoad differentiam specificam differentibus in quid, illud est genus, uti vult Aristoteles. Jam Ens est prædicabile de pluribus specie i. e. quoad differentiam specificam differentibus in quid; sc. de Substantia & Accidente. Unde Ens est genus respectu dictorum inferiorum. Ens esse prædicabile de Substantia

tia & Accidente certum est; recte enim dico: Substantia est Ens, Accidentis est Ens. Illud esse prædicabile de pluribus, Substantia & Accidente, quoad differentiam specificam differentibus, inde patet, quod differentia specifica Substantiæ constituatur perfectas, accidentis inaleitas. Esse denique prædicabile de iis in quid, probatur, quia quærenti, quid est Substantia? recte respondetur; Ens; quid Accidentis? Ens. Negandum adeo conclusionem in proposito argumentato esse absurdam, cum super genera, quæ in Logicis ex communi sententia generalissima vocantur, genus esse possit. An vero Ens etiam possit dici genus-respectu DEI & creaturarum, de eo nihil determinamus. Illud certum est, quod juxta definitionem Aristotelicam hoc fieri nequeat: Quia de DEO non prædicatur tanquam de specie sua, cum DEUS sit Ens singularissimum. Si tamen cum aliis definiatur genus, quod sit prædicabile de pluribus in quid, aliter forsitan judicari posset.

§. 27. Contra id, quod dictum, Ens posse esse genus, parti contrariæ additi ita inferunt: Quicquid includitur in differentiis se contrahentibus, illud non est genus. Atqui Ens includitur in differentiis se contrahentibus. E. Ens non est genus. Majorem probant, quia hac ratione definitio speciei, cujus genus constitueretur Ens, fieret tautologica, cum in ea bis genus poneretur semel in differentia & semel extra eam. Deinde etiam differentia in hac definitione includeret totum, quod species, & sic ab ea non distingveretur inadæquate, quod tamen de ratione cujusvis extremi componentis censetur. Minorem probant, quia Ens dicitur transcendens, tale autem in inferioribus includitur. Hic (1) sciendum, Minorem vix absolute esse concedendam, cum sint, qui negent Ens in differentiis se contrahentibus includi. Respondent adeo ad illius probationem; Ens non dici transcendens eo, quod in differentiis suis includatur, sed quia includitur in iis, quæ in linea recta sub eo continentur. Relinquimus tamen hæc in medio, & (2) negamus universalitatem majoris. Ratio, quia Accidentale generi est, in differentiis non includi; quod autem generi accidentale est, non necessario ei competit. Esse autem hoc generi accidentale patet, quia definitionem ejus non ingreditur. Potest adeo ad hoc, ut quid sit genus, sufficere, si in eo differentia non includantur, licet vel maxime genus in differentiis

tiis imbibatur. Quod hinc definitio speciei, cujus genus constitue-
 retur Ens, tautologica futura esset juxta assertionem supra factam,
 illud est falsum. Quamvis enim Ens bis ponatur in tali definitione,
 semel tamen distincte tantum & explicite ut materia sive determina-
 bile in ea exprimitur, & sic est genus; in differentia vero, si vel maxi-
 me in ea includatur, confuse tantum continetur, ibique consideratur
 ut actus sive determinans & unum ab altero distinguens per modum,
 cum quo realiter identificatur. Esset autem definitio illa tunc de-
 mum tautologica, si in ea ens bis eodem modo poneretur. Post hæc
 concedere possumus, verum quidem esse assertum, quo supra, diffe-
 rentiam in hujusmodi definitione totum includere, quod species in
 se continet, affirmatum fuit; aliter tamen differentia idipsum in-
 cludit, illud, per quod in esse differentia constituitur, distincte, genus
 autem speciei confuse tantum comprehendendo; aliter species, ut-
 rumque illorum explicite & distincte includendo. Cum vero hinc
 porro sit illatum, differentiam à specie inadæquate hoc modo non
 distingvi, licet hoc de ratione cujusvis extremi sit; respondemus,
 hoc quidem esse de ratione cujusvis extremi compositum constituen-
 tis, quod agnoscit compositionem realem: At vero compositum,
 ex Ente & differentia, in quo Ens formaliter imbibitur dicitur, non est
 compositum compositione reali, cum componatur ex genere & dif-
 ferentia, inter quæ rationis distinctio tantum intercedit. Unde nec
 de ratione extremorum talis compositi est, ut distingvantur inadæ-
 quate à composito sive specie, quam constituunt, sed sufficit, si quo-
 ad nostrum concipiendi modum hujusmodi distinctio ipsis com-
 petat.

§. 28. Refutavimus hætenus primaria argumenta, quibus
 univocatio Entis impugnatur, ideoque certi sumus satis constare,
 ens univocum univocans esse respectu univocatorum, DEI & creatu-
 ræ, Substantiæ & Accidentis. Cum vero quidam sint univocorum
 univocatorum gradus, lubet illos addere, ut videatur, in quo dicta
 inferiora sint. Et quidem in perfectissimo univocationis gradu di-
 cuntur esse illa univoca univocata, quæ præter duo essentialia (idem
 nomen, eandemque naturam) habent (1) eundem modum essendi
 (2) eundem ordinem essentialium (3) Eundem perfectionis gradum.
 Talia sunt Petrus & Paulus respectu hominis, quia præter nomen
 homo,

homo, & naturam per illud significatam, habent eundem essendi modum, dum æque independenter significationem hominis participant: Eundem ordinem essentialem, dum neutri illorum significatio hominis per prius convenit: eundem gradum perfectionis, dum perfectio essentialis naturæ humanæ in iis est æqualis. Deinde quædam univoca univocata præter essentialia tantum duo habent, sc. eundem essendi modum & ordinem essentialem. Talia sunt homo & brutum respectu animalis. Postea quædam præter essentialia eundem tantum habent essendi modum. Ut binarius & ternarius respectu numeri. Denique alia non nisi dicta essentialia habent, quæ ideo quoque in imperfectissimo univocationis gradu esse censentur: ut DEUS & creatura, substantia & Accidens respectu entis.

§. 29. Quibus excussis, in DEO T. O. M., cujus auxilio felicem laboris hujus exantlationem jure adseribo, finem habeat dissertatio. Sit ejus nomini sanctissimo laus, honor, & gloria in sempiterna secula.

COROLLARIA.

I.

Theologia naturalis, ut ut teste Apostolo gentes ea abutentes reddat inexcusabiles, non tamen ostendit modum consequendæ salutis, cum hoc unicè revelatæ competat.

II.

Philosophia non contradicit Theologiae.

III, Me-

III.

Metaphysicæ objectum adæquatum
sunt transcendentia.

IV.

DEUM esse à se, ipsum naturæ lumen
docet.

V.

Substantiam esse Accidens, & Acci-
dens esse substantiam, non implicat.

VI.

Utut anima sit in corpore humano,
non tamen illud propterea necessario
vivit.

VII.

Appetitus non est nisi boni.

II X.

Qui in vita privata diversorum ho-
minum moribus ita se novit accom-
modare, ut neminem ex iis offendat,
Politicus communiter, sed abusivè,
vocatur.

IX.

Unitas non est numerus.

tia & Accidente certum est
Accidens est Ens. Illud est
Accidente, quoad differentiam
quod differentia specifica Sub-
stantie inaleitas. Esse denique
querenti, quid est Substantia
accidens? Ens. Negandum ad-
to esse absurdam, cum sup-
sententia generalissima vocem
etiam possit dici genus res-
terminamus. Illud certum
cam hoc fieri nequeat: Qui-
specie sua, cum DEUS si-
aliis definiatur genus, quod
ter forsan iudicari posset.

§. 27. Contra id, quod
contrariae additi ita inferuntur
contrahentibus, illud non est
differentiis se contrahentibus.
bant, quia hac ratione defini-
Ens, fieret tautologica, cum
rentia & semel extra eam.
tione includeret totum, quod
inadequate, quod tamen de-
censetur. Minorem probatur
autem in inferioribus includi
absolute esse concedendam,
se contrahentibus includi.
Ens non dici transcendens
sed quia includitur in iis, quod
Relinquimus tamen hac in-
majoris. Ratio, quia Acci-
cludi; quod autem generi a-
tit. Esse autem hoc generi
non ingreditur. Potest ad-
in eo differentiae non includa-

dicō: Substantia est Ens,
de pluribus, Substantia &
differentibus, inde patet,
includitur perfectitas, acciden-
tiis in quid, probatur, quia
conceditur; Ens; quid Acci-
dentem in proposito argumen-
tum in Logicis ex communi
esse possit. An vero Ens
naturarum, de eo nihil de-
terminat definitionem Aristoteli-
prædicatur tanquam de-
terminatissimum. Si tamen cum
de pluribus in quid, ali-

ens posse esse genus, parti-
includitur in differentiis se-
mi Ens includitur in differ-
entiis se genus. Majorem pro-
portio genus constitueretur
includitur semel in differ-
entiis in hac defini-
tione ab ea non distingueretur
in extremi componentis
includitur transcendens, tale
includitur sciendum, Minorem vix
includitur negent Ens in differentiis
includitur leo ad illius probationem;
includitur differentiis suis includatur,
includitur ita sub eo continentur.
includitur negamus universalitatem.
includitur est, in differentiis non in-
includitur non necessario ei compe-
includitur tet, quia definitionem ejus
includitur quid sit genus, sufficere, si
includitur maxime genus in differen-
tiis

